

POKROK ZAPADU.

Tiskárna: 1311 Jiřího IRIÁ ulice
Teleton 6. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává Tiskárské Družstvo

Řídící redaktor. JAN ROBIČEK

Družstvo jednoduše:

POKROK ZAPADU
Omaha, Neb.

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu účelově \$2 20 na rok, Spolu s Kuthovnou Americkou \$2 50. Každý zahraniční předplatitel v době proměny je opožďován bez peněz.

DO ČECH

proštelat se na rok \$10. Spolu s Kuthovnou Americkou \$11 50.

ZÁMLKY PENĚZ

jezu nejbezpečnější, když se koupí na počtu rok na expresu Money Order a (17) nálo se zapl. To v registruvanou dupiku, amon pu- uctakou bankovní jest zaplata jata. Mnozí letují je skatka na počtu rok, za kterých, v páti stranou, křovity a křehoté peníze obědět má. Na místě (rotový) příměno táz 1 1/2 a 2-četný křov. Všechny záložky nechtě jsou záložky pod jednodušou stránou pouze látko i Pokrok západu, Omaha, Neb. Vše noví na adrese patřeba

OHĽÁSEY

brošně a různé obědky (všeobecně) pouze on když peníze a obědávno přiloženy jsou. Za druhé obědky obědávno (všeobecně) obědno byly páne, čítano 55 centů za úhrad. Za třetí obědání, biachopání, smrti a jím, čítano \$1 00 za tři páne za každé uveřejnění. Nechtě každý proto přilož obědávno tolik peněz, jak velkou obědku máti a přije. Čony obědno na delší dobu oznámí se ochotně na počtu rok. Adresuje jednoduše: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Omaha, dne 4. ledna '93.

BUDOU-LI V KABINETU CLEVELANDOVĚ zastoupeny všechny ony živly, jež k vítězství strany jeho přispěly, tu bude to sbírka, jakáž sotva kde mimo šestákové panorámy k vidění jest.

PŘI SET ČÍSNĚ VYSAZENO BYLO v minulých dnech na břeh východoafrický, aby pro tamní kolonisty německé pracovali. Dle toho zást plemenní se na Afriku ještě nerozšířila.

NEW YORK PŘECE JEN "BÍTUJE" Chicago. V Chicagu ukradli zloději policejnímu náčelníku koně a vozík, v New Yorku ale dokonce okradli fidele trestice na Blackwell's Island. V nynější době není už poberťm nic posvátného!

JEDENADVACET DEMOKRATICKÝCH členů výboru na uspořádání inaugurační slavnosti Clevelandovy se poděkovalo a to z té příčiny, an na výbor onen též i několik republikánů jmenováno bylo. Snad dle náhledu jejich má být Cleveland pouze prezidentem demokracie a ne prezidentem Spojených Států.

DLE NEDÁVNO UVEŘEJNĚNÉ ZPRÁVY cenovný úřadovny má v Iowě ze 100 farmerů 33 jich farmy úplně beze všech dluhů, 37 jich má farmy částečně zadlužené a 30 jich má farmy pouze pronajmuté. To zajisté jest lepším úkazem, než jaký očekávan být mohl při tom neustálém hřkání aliančních sýčků a při bédování guvernéra Boise.

JAK ÚZASNĚ VELKÝM BYLO STĚHOVÁNÍ se Slováků a Rusů sem v minulých letech, lze seznati z toho, že Národní Slovenský Spolek čítá již 102 odborů, dojista asi 5000 členů, katolická slovenská jednota 91 odborů, s asi 4,000 členů a Sojedinenje (spojení) Recko a římsko-kat. Bratstva 43 spolků s 2000 členů. V těchto organizacích se nalezá celkem přes 10,000 členů.

NEJÍ NAD DŮSLEDNOST! Poblaváři hnutí dělnického protestují proti přivážení do země naší zboží takového, kteréž v cizozemsku kontraktní práci vězeňskou zhotoveno bylo, vzdor tomu ale po velké většině v minulých volbách pracovali proti zákonu McKinley-ovu, v němž přec nalázá se ustanovení, jímž přívoz zboží podobného do Soustátí naprosto zakázán jest. — Jak se podobá, nepoznalo dosud dělnictvo, vzdor tomu, že tak mnoho o zájmech jeho namluveno bylo, na které straně zájmy jeho lépe chráněny jsou, neboť jinak zajisté nebylo by samo proti sobě jednalo.

KŮVNY UCHVĚŘENÍ REPUBLIKÁNY v stavy světové, aby totiž výstava již o 7. hodíně večerní zavřána byla. skutečně také prováděno býti mělo, tu byla by tím značnou počtu obyvatelstva ohroženo odejmuta je. dle též přiležitost, výstava má si prohlédnouti. Značná část dělnictva bude moči do výstavy se podívati teprve po skončení denní práce své a tu zájem jejich vyžaduje, aby jediná tato příležitost odjímána jim nebyla.

SKANDÁL NAD SKANDÁLEM! Zlodějství ve výláhách vládních kružích v Evropě se stěženě rozmáhá. Sotva se panamský skandál ve Francii vyskytl, muselo honem Německo následovat příkladu svým skandálem Loewy-ho a Ahlwardta a aby nezástalo Rakousko pozadu, objeveno zlodějství v Uhrách, kde ovšem jest "braní" v modě, ale tentokrát to bylo u směho zřídla vlády. Věk rakouský skandál předtí všecky ostatní, poněvadž vláda běte vznešené zloděje v ochranu, vymlouvá je a hledí jim všemožným způsobem z bryndy pomoci.

TĚMĚR KAŽDÝ TELEGRAM, KTERÝŽ z Jižní Ameriky k nám v poslední době přicházt, přináší nám zprávu buď o revoluci v té které republice či o hrozící válce mezi jednotlivými zeměmi tamními. Min. týdne došly opět dvě zprávy podobné a sice jednou z nich oznamována nám byla možnost vypuknutí války mezi Brazílií a sousední Uruguay, druhá pak zvěstovala nám vypuknutí války občanské v republice argentinské. — Jak se podobá, jest podnět jihoamerické zvláště příznivým pro různé uchvatitele, revolucionáře a pro dobrodruhy politické.

ŽE SVOBODNÝ OBCHOD NENÍ TAK blahodárným, jak demokraté by nám rádi namluvili, toho důkaz poskytuje Anglie — Každé zimy totiž připadá vládě anglické nesnadný onen úkol, hledati cestu, kterouž před hladem uchráněni by byli oni tisíceové bez zaměstnání jsoucího dělnictva, kteréž rádo by pracovalo, jen kdyby pro práci svou trhu naléznoti mělo. A podobné poměry vyvolány budou i mezi dělnictvem americkým po zavedení svobodného obchodu, až bude dělnictvo zdejší s lacinou prací dělnictva evropského muset soutěžit.

V PRVÉ POLOVICI PROSINCE POSLÁNO do Evropy prostřednictvím pošty celkem \$1,600,000, kterýžto obnos vesměs za dárek vánoční od přistěhovalců v Soustátí miláčkům jejich, v Evropě dosud dleicim, určen byl. Mohou-li dělníci — a těmi přec té měř bez výminky přistěhovalci jsou — takovýto obnos pohřšiti, tu zajisté pokládáno to býti může za nejlepší známku jejich blahobytu a tím zároveň vyvracováno jest nejlépe předvolební tvrzení různých tlapačů, ohledně domněleho onoho vykořisťování dělnictva zlodějským ochranným clem republikánským.

V TORONTO ZALOŽEN BYL ČASOPIS, kterýž věsti chce agitaci, k připojení Kanady ku Spojeným Státům účel a v jednom z posledních svých čísel mezi jiným píše, že stále rostoucí chudoba Kanady a jejího obyvatelstva stává se stále patrnější a dokládá, že přý pouze zdoluhavý pokrok Kanady jest toho vinou, že v Soustátí podobná agitace, připojení Kanady za účel majčí, dosud také navznikla. Dle našeho náhledu jest to na prvním místě ohromný a stále vzrůstající veřejný dluh kanadský, kterýž agitaci onu lidu americkému lhostejnou téměř činí, neboť splacení jeho by v pádu připojení na bedra naše připadlo.

NĚMCI, JAK SE PODOBÁ, POČÍNAJÍ poznávati, že Francie nynější není totožnou s Francií z roku 1870 a že, kdyby to k válce odvetné dojiti mělo, armáda německá neměla by práci tak lehkou, jako to v osudném

pro Francii roce 1870 bylo. — Tehdy stálo proti 17 armádním sborům německým pouze 8 sborů francouzských; tehdy stála Němcům při jejich tažení na Paříž pouze jediná pevnost, Metz, v cestě, kdežto nyní stojí na cestě té pevnosti tři, Verdun, Toul a Epinal, mimo toho proměněna byla i sama Paříž v pevnost, jaké rovno na světě není, a kteráž té jinými pevnostmi, bitevní čarou 50 mil dlouhou tvořícími, obráňena jest. A k tomu ke všemu nedostává se ještě Němcům obráběných vlnů, jež tehdy voje německé k vítězství vedli. Uváží-li se to všechno, tu nemůžeme se diviti Německu, že myšlénkou na možnost války odvetné stále k novému a novému zbrojení hořno jest.

ZPRÁVA, ŽE SE V RAKOUSKÉM MINI- sterstvu války jedná, na nátlak císaře, o zavedení dvouleté služby vojenské v armádě, tak aby mohl být počet vojska bez uvalení většího břímě zvýšen, dokazuje, že se trojspolek čtí skutečně býti ohrožen francouzsko-ruskou aliancí. Dle toho rakouský císař schvaluje německou vojenskou předlohu, kteráž však má nyní málo naděje na přijetí a nahlíž zároveň s císařem Vilémem potřebu rozmnožení vojska, aby byl rozdíel ve válečné moci, stávající mezi dvěma evropskými falcemi, jen poněkud vyrovnán. Francie a Rusko mohou, aniž by se počítala ruská vojenská moc v Asii, postaviti nyní do pole 8,500,000 cvičených mužů vojska. Dle nové vojenské předlohy by byla německá armáda zvýšena o 84,000 mužů, kdežto v Rakousku by se mohla zvýšiti o 120,000 mužů. Kdyby však obě říše zvýšily takto počet svého vojska, převyšovala by přece vojenská moc rusko-francouzská spojenou moc německo-rakouskou o cca 100,000 mužů a ještě by mohla být snadno zvýšena. Itálie jest ku trojspolku nyní nápadně vlažná a tu nelze se úzkostlivosti Rakouska a Německa diviti.

"VŠAK NA PÁNY V KRYTÉM VOZE také někdy trhne" — možno si zapřívati o milionářech new-yorských. V New Yorku jest totiž zákon, ukládající daň jednoho procenta z dědictví a státní komptroler nyní navrhuje, aby při milionářech daň na 5% zvýšena byla. V dotýčeném odporučením svým uvádí komptroler, že boháči tací za života svého chytrými manipulacemi z pravidla spravlivému odanění unikají, tak, že břemeno daní z pravidla na bedra lidu prostého a na stav střední spadá. Za příklad uvádí Goulda. Týž platil za života svého daň z majetku v obnosu \$500,000, až jmen jeho na více jak \$70,000,000 se páchilo a tudíž nebylo by nic víc než spravedlivým, aby aspoň po smrti jeho z dědictví náležitá daň zaplacená byla. Kdyby daň z dědictví z 1 na 5% zvýšena byla, tu by obnos daně, do pokladny státní připadnuvší, obnášel město \$700,000, obnosu to nyní za placeného, celé \$3,500,000, což bylo by o celých \$700,000 více, než v roce minulém v celém New Yorku daní státních sebráno bylo.

ŽÁDOUCNOST TOHO, ABY DOSAVADNÍ způsob volby presidentské změněn byl, nejlépe jeví se nám z výsledku poslední volby v North Dakotě, kde hlasy v jedním precinktu rozhodly, komu hlasy elektorální ze státu onoho připadnouti mají. V jednom okrese odmítli totiž sčítatelé počítati hlasy v jednom precinktu odevzdané, an přý tam různé nepravidelnosti spáchány byly a tím zvolení dvou republikánů z tří elektorů zdálo se zajištěným býti. Leč soud důvody sčítací komise neznaul a sčítání hlasů v dotýčeném precinktu odevzdaných nařídil, čímž i vylédek volby elektorů změněn, neboť tím připadli pak dva straně lidu a jeden demokratům. Kdyby vylédek volby národní býval vto ta

kým, jako v roce 1870, tu snadno si lze předstáviti, jak velké rozbroje k vůli hlasům jedinkého tohoto precinktu by byly vznikly, neboť, kdežto jedna strana byla by stanovisko sčítací komise zastávala, druhá zase rozhodnotit soudu byla by býjila, čímž ovšem značná rozpěčenost po celé zemi zajisté vyvolána by bývala. A možností podobně nejlépe uvarováno ty bylo, kdyby ústava spojková opravena byla v tom smyslu, jak v kongresu poslancem Springerem navrhováno to jest.

"KEWAUCUKÉ LIDY", VZNIKLOM K zmáhání se vůči protipřístěbovalcům, kteréž ovšem některé časopisy rády by daly náter stranický, se jest tak zarytým fanatikem protipřístěbovalcům dem. Oates z Alabomy, jako rep. Chandler z N. Hampshire, činí následující návrh: "Jest radno, aby Českoameričané spolu s jinými přístěbovalci, jako Poláky, Němci, Švédy atd. se odhodlali k nějakému kroku, aby se s ním čelilo proti zhoubnému proudu ve Washingtonu, České spolky, jako Sokolské, převečké, kostelní, různé řady, jako C. S. P. S. měly by okamžitě se usniti na protestech proti každému omezení a opis takových ukášením měl by být doručen zástupci dotýčeného kongresního distriktu a ten nechtě takovými protesty jest veden při jednání v otázce této." — To je ta pravá cesta, jakou uvědomělé občanstvo hledá slyšeti. To jsou ty projevy náhledů, jichž zástupci v kongresu dbají. U nás, žel, nejsme na ně zvyklí. My počtáme ještě jednání, jako bychom byli v tom blaženém Rakousku, kde se "někdo" o nás stará a ne samosprávnými občany americkými. My svým nahlédům a přáním nezjednááme slyšení a proto také nemohou docházeti splnění. Bojíme se, že než se u věci této k nějakému činu vzhopíme, bude již pozdě.

VELKOU RADOST MAJÍ V ČECHÁCH nad zvolením Clevelanda. Můžeme-li věřiti paní Náprstkové, bylo vítězství demokratickému po celých Čechách voláno sláva! A proč? To lze čísti mezi řádky, když praví: "Lidstvo konečně jest jeden celek a nemáme každý mysleti výhradně jen na své nejbližší okolí. Pracujme přirozeně každý pro to, co nám nejbližší, ale zároveň tím pro celé člo věčenstvo." Tato slova ovšem připouští jen jeden výklad: "Republikáni pečovali o prospěch své země, svého lidu, byť i na úkor lidu jiných zemí; následkem celních zákonů republikánských, které dělnictvu americkému více práce a více i lepšího výdělků zjednaly, zhoršily se poměry dělnické u nás v Čechách a to neměli republikáni dělat. Od demokratů očekáváme, že příjmom zákonů prospěšné nám Evropanům a to bude od nich hezké, pěkné, slechtné. Proto plesáme!" — To jest ten smysl, to snad nebude nikdo uprat. Či snad byl by ples po celých Čechách, kdyby nejednalo se tu o sobecké zájmy lidu tamějšího? Byl snad ples po celých Čechách, když dosáhly Spoj. Státy neodvislosti? I uchovej! Ani o tom tehdy v Čechách nezděděl! Byl snad ples po celých Čechách, když zvítězil Lincoln a s ním myšlénka svobody a rovného práva pro všechny, bílé i černé? I bože obraň! A zrušení otroctví bylo přece myšlénkou mnohem vznešenější, než jest otázka celni a tudíž otázka stupně blahobytu svobodného dělníka. Plesali snad v celých Čechách, když poražen byl McClellan a tím zabráněno trvalé roztržení této slavné republiky? Ani dost málo, ani si na to nevzpomeli. Paní Náprstková může deklamovati o lidskosti, ale ony ty deklamace vychází ze sobecké radosti. — Paní Náprstková jest jednou z nejšlechternějších žen českých, ale politikářkou není! "Litovali jsme toho ustavič

ně," praví dále, "je strana republikánská, jak se nám zde povědalo, pro neuvornost našich amerických a ještě jednu příčinu, byla přý nucena dáti do Prahy za konsula rozváho Amerikána." — Nevíme o jaké to příčině vt paní N., ale máme za to, že to bude tato: Že přátel p. Jonáš ne nechtěl, aby Čech na jeho místo přišel. Moxi těmi přáteli byl i pan Náprstek, který rapsal epistolu k Čechům americkým, v níž je zaklínal vřem co jim drabého, aby se jen žádný neopovažoval ucházet se o místo po panu Jonášovi, se věděl jistě, že nová administrace staré úředníky neponechá. Když byl ustanoven p. Jonáš, plesal rad tím každým, i ti, kdož s ním ve všem ne souhlasí; ale když měl přijít někdo jiný na jeho místo, hartoseno se strany jeho přátel, že nesmí Čech se "vypřehnouti", že nesmí Čech o to místo se ucházet, slovem, že ten někdo jiný nesmí být Čech. A teď, po 4 letech přicházt nám s krokodilskými slzami! Jděte, jděte!

1892.

Rok 1892 dohrál již svou úlohu a podává mnoho zajímavé látky k studium v oboru politických otázek, hospodářských poměrů a socialního vývoje.

Minulý rok byl pro Spojené Státy rokem důležitých udalostí. Země naše učinila minulý rok mnohem větší pokrok na poli hospodářském a průmyslovém, než kterýkoliv rok před tím. Zahraniční obchod náš vzrostl na nejvyšší stupeň, jaký kdy zaujímal a domáší průmysl pokračoval též velmi utěšeně. Dělníci měli následkem toho dosti zaměstnání a mzdy se celkem zlepšily. Vzdor tomu však panovala jakási nespokojenost se stávajícími poměry, navzdor tomu, že byl poslední rok vlády Harrisonovy zvláště příznivý, a nespokojenost ona za následek měla porážku strany, jenž po třicet roků spravovala osudy země a přispěla značně k rozvoji blahobytu její. Výsledek této porážky nebude sice mít okamžitého vlivu na americký obchod a průmysl, však na budoucnost může mít účinky veliké. Americký lid prohlásil, že si přeje změny v politice, jakou vládnoucí strana po minulých třicet roků sledovala a nová strana, která se v brzku vesla vlády uchopí, učiní, jak se očekává, radikální změny v nynějším systému celním a vnitrozemních daní. Výsledek národní volby roku 1892 byl tedy jednou z nejdůležitějších udalostí v americké politice od r. 1860 a může mít ty nejdalekosáhlejší následky.

Politické udalosti cizích zemí byly velmi zajímavé a důležité. V Anglii byla porážka konservativního ministerstva a znovunastoupení vlády Gladstonovy velkým triumfem pro přátele Irska, zdali však bude dosaženo žáducích výsledků, dosud jest hádankou.

V Německu působila žádost vlády o povolení rozmnožení vojska mnoho rozruchu a měla za následek neobyčejné sesílení strany socialní. Německý lid nahlédl, že ohromné vydání vlády na vojsko a následovně přilíhající vzrůst daní dosáhl svého vrcholu a že to nebude národ moci déle vydržet.

Francie měla během jednoho roku dvě ministerské krise a poslednějš. vyvolaná odhalením panamských skandálů, podrobila mladou republiku tužší zkoušce, než byla kdy od r. 1871 zažila. Následky vyšetřování panamských skandálů nelze dosud postřehnouti, má se ale za to, že největší nebezpečí pro republiku již minulo a že většina venko zůstane již republikánskému zřízení věrna. Až dosud byl skandálem uvržen jeden z hlavních činitelů v panamském podniku v hrob a několik vynikajících politikářů připraveno o dobré jméno.